

**O'zbekiston Respublikasi Davlat aktivlarini boshqarish agentligi tizimida
xodimlarining korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida o'qitilishini tashkil
qilish bo'yicha
YO'RIQNOMA**

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Ushbu Yo'riqnoma Davlat aktivlarini boshqarish agentligi (keyingi o'rinlarda – Davlat aktivlari agentligi) tizimi xodimlarining korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida o'qitilishini tashkil qilish bo'yicha tavsiya va qo'llanmalarni belgilab beradi.

2. Mazkur Yo'riqnoma korrupsiyaviy harakatlarning oldini olish va ularni sodir qilishga xizmat qiladigan sabablarni bartaraf etish, xodimlarning huquqiy ongini oshirish hamda ularni O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi va Davlat aktivlari agentligining boshqa ichki hujjatlariga qat'iy rioya qilish ruhida tarbiyalashga qaratilgan.

3. Davlat aktivlari agentligi xodimlarini korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida o'qitish (keyingi o'rinlarda – o'qitish) bo'yicha ish rejalari va materiallari O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi va ushbu Yo'riqnomaga muvofiq ishlab chiqiladi.

2-bob. O'qitishning asosiy tamoyillari

4. Davlat aktivlari agentligi tizimi xodimlarini o'qitish quyidagi tamoyillarga asoslanadi:

xolislik va ilmiylik –korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi o'quv materiallarni tayyorlash uchun mas'ul shaxslar ularning O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi talablari, xalqaro standartlar hamda korrupsiyaga qarshi kurashish nazariyasi va amaliyotiga doir ilmiy tadqiqotlar natijalariga muvofiqqligini ta'minlaydi;

amaliy jihatdan qulaylik – Davlat aktivlari agentligi tizimi xodimlarini o'qitish shakllari, usullari va materiallari amaliy ahamiyatga ega bo'lishi, real vaziyatlarga asoslanishi, shuningdek, xodimlar tomonidan olingan bilimlarni tushunish darajasi va ularni aniq amaliy vazifalarni hal etishda qo'llash imkoniyatini nazorat qilinishini o'z ichiga olishi lozim;

ketma-ketlilik va tizimlilik –korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi o'quv materiallari, shuningdek, Davlat aktivlari agentligi tizimi xodimlarini o'qitish tartibi izchil va tuzilmaviy-mantiqiy tizimni ifodalaydi. O'qitish umumiy tushunchalar va voqeliklardan juz'iylariga, oddiydan murakkabga, boshlang'ichdan mukammalga va h.k o'tish asosida amalga oshiriladi;

hammaboplik – o‘qitish Davlat aktivlari agentligi tizimi xodimlarining joriy bilimlari va ko‘nikmalarini hisobga olish, Davlat aktivlari agentligining barcha xodimlari uchun tushunarli bo‘lgan o‘quv materiallarini shakllantirish;

differensiyalangan yondashuv – Davlat aktivlari agentligida korrupsiyaga qarshi o‘qitish aniq funksiyalar va tartib-taomillardagi korrupsiyaviy xavf-xatar natijalarini hisobga oladi. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarga eng ko‘p moyil bo‘lgan lavozimlarni egallab turgan xodimlar korrupsiyaga qarshi qo‘shimcha ravishda maxsus o‘qitiladi;

o‘qitish usullari va shakllarini doimiy ravishda takomillashtirish – Davlat aktivlari agentligi o‘quv materiallarini ishlab chiqish, o‘qitish, shuningdek Davlat aktivlari agentligi tizimi xodimlari tomonidan bilimlar o‘zlashtirilganini tekshirish vaqtida texnik va ilmiy taraqqiyotning innovatsion yutuqlaridan foydalanishga harakat qiladi.

3-bob. O‘qitishning ustuvor vazifalari

5. O‘qitish shakllari va usullarini aniqlashda, shuningdek, korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi o‘quv materiallarini shakllantirishda Davlat aktivlari agentligi xodimlarini korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida o‘qitish uchun mas‘ul shaxslar quyidagi ustuvor vazifalarga tayanishi lozim:

korrupsiya mohiyati, uning Davlat aktivlari agentligi hayotining turli sohalari, Davlat aktivlari agentligining funksiya va tartib-taomillarida paydo bo‘lish shakllari va o‘ziga xos jihatlari, sabablari, ijtimoiy jihatdan xavfli va zararli oqibatlar to‘g‘risida umumiy tasavvurni shakllantirish;

O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligi, Davlat aktivlari agentligining Korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati bilan belgilangan korrupsiyaga qarshi xulq-atvorning axloqiy qadriyatlari va Davlat aktivlari agentligining boshqa ichki hujjatlariga qat‘iy va so‘zsiz rioya qilishga asoslangan xulq-atvor modelini shakllantirish;

Davlat aktivlari agentligi tizimi xodimlarini Davlat aktivlari agentligida amal qiluvchi korrupsiyaga qarshi kurash tamoyillari, talablari va tartib-taomillari bilan tanishtirish;

korrupsiyaviy xavf-xatarlarni kelib chiqishiga xizmat qiluvchi shart-sharoitlarni aniqlash va ularning oldini olish qobiliyatini shakllantirish, korrupsiyaviy xulq-atvor, Davlat aktivlari agentligining etik xulq-atvor qoidalari buzilishiga nisbatan toqatsizlikni namoyon etish va o‘zida “halollik vaksinasi”ni shakllantirish.

4-bob. O‘qitishni ishlab chiqish va o‘tkazishga mas‘ul shaxslar

6. Davlat aktivlari agentligining Inson resurslarini rivojlantirish va boshqarish bo‘limi Davlat aktivlari agentligi xodimlarini o‘qitish rejalarini tayyorlash, tegishli o‘quv materiallarini ishlab chiqish, o‘qitish, shuningdek, Davlat aktivlari agentligida bunday o‘qitishni monitoring va nazorat qilish uchun mas‘uldir.

7. Davlat aktivlari agentligining Korrupsiyaga qarshi kurashish va komplaens bo‘limi (keyingi o‘rinlarda – Ichki nazorat bo‘limi) Davlat aktivlari agentligi

xodimlarini o'qitish rejalarini tayyorlashda ishtirok etadi, korrupsiyaga qarshi kurash sohasidagi o'quv materiallarni ishlab chiqadi, o'qitish o'tkazilishini muvofiqlashtiradi.

8. Davlat aktivlari agentligining Inson resurslarini rivojlantirish va boshqarish bo'limi o'qitish intizomi va unga doir axborotlar yig'ilishini nazorat qiladi.

9. Davlat aktivlari agentligi Ichki nazorat bo'limi hamda Inson resurslarini rivojlantirish va boshqarish bo'limi tegishli tajribaga ega xalqaro yoki mahalliy tashkilotlar bilan tuzilgan shartnomalar (Davlat aktivlari agentligida belgilangan tartibda) asosida o'quv materiallarini tayyorlash hamda O'qitishni amalga oshirish uchun uchinchi shaxslarni jalb qilishi mumkin.

V bob. O'qitish turlari va shakllari

10. O'qitish quyidagi o'quv dasturlarini ko'zda tutishi lozim:
barcha xodimlar uchun korrupsiyaga qarshi umumiy o'qitish;
yangi ishga qabul qilingan xodimlar uchun maxsus o'qitish;
korrupsiyaviy xavf-xatarga eng ko'p moyil bo'lgan lavozimlar uchun korrupsiyaga qarshi maxsus o'qitish;

Davlat aktivlari agentligida korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmalari xodimlari uchun korrupsiyaga qarshi maxsus o'qitish.

11. Barcha xodimlar uchun korrupsiyaga qarshi umumiy o'qitish "Korrupsiyaga qarshi kurashish virtual akademiyasi" elektron platformasida (keyingi o'rinlarda – Virtual akademiya) har uch yilda kamida bir marta korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha o'quv dasturlari asosida amalga oshiriladi.

12. Quyidagi xodimlar Virtual akademiya maxsus o'quv kurslarida o'qitiladi (maxsus o'qitish):

ishga qabul qilinganidan so'ng uch oy ichida;

korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmalari va korrupsiyaviy xavf-xatarlar yuqori bo'lgan lavozimlarida faoliyat ko'rsatuvchi xodimlar uchun maxsus kurslar chuqurlashtirilgan o'quv dasturlari asosida amalga oshiriladi.

O'qitish xarajatlari Davlat aktivlari agentligi, hududiy boshqarmalar va tizim tashkilotlarining joriy yil uchun xarajatlar smetasida rejalashtiriladi va rejalashtirilgan mablag' doirasida amalga oshiriladi.

13. Xodimlarni maxsus o'quv kurslarida korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida o'qitish quyidagi majburiy kurslar asosida olib boriladi:

ishga qabul qilinganidan so'ng uch oy ichida 36 soatdan kam bo'lmagan maxsus o'quv kursi;

har uch yilda kamida bir marta malakasi oshirilganda 12 soatdan kam bo'lmagan va 24 soatdan ko'p bo'lmagan maxsus o'quv kursi.

korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmalari xodimlari uchun tashkil etiladigan 24 soatdan kam bo'lmagan va 36 soatdan ko'p bo'lmagan maxsus o'quv kursi;

korrupsiyaviy xavf-xatarlar yuqori bo'lgan lavozimlarida faoliyat ko'rsatuvchi xodimlar uchun 12 soatdan kam bo'lmagan va 24 soatdan ko'p bo'lmagan maxsus o'quv kursi.

14. 11-12-bandlarda keltirilgan o'qitish Davlat aktivlari agentligining barcha xodimlari uchun majburiy hisoblanadi.

Xodimlarning o'quv dasturlarini o'zlashtirganligi tegishli sertifikatlar va ularning ko'rsatgan natijalari bilan tasdiqlanadi.

15. Davlat aktivlari agentligida mutaxassis va ekspertlarni jalb qilgan holda barcha xodimlar uchun quyidagi yangi bilimlarga ega bo'lish yoki mavjud bilimlarni takrorlash imkoniyatini yaratishga qaratilgan korrupsiyaga qarshi umumiy o'qitish tashkillashtirilishi mumkin:

O'zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi qonunchiligi, Davlat aktivlari agentligining korrupsiyaga qarshi kurashish masalalari, jumladan, o'rnatilgan taqiqlar, cheklovlar, huquq va majburiyatlar, xizmat xulq-atvoriga qo'yilgan talablar, Davlat aktivlari agentligi xodimlarining korrupsiyaviy harakatlari aniqlanganda harakatlar ketma-ketligiga doir ichki hujjatlarini bilish;

korrupsiyaga qarshi kurashish, manfaatlar to'qnashuvi va korrupsiyaga qarshi boshqa talablar sohasidagi huquqni qo'llash amaliyotiga doir bilimlar;

olingan bilimlarni qo'llash ko'nikmalari, jumladan Davlat aktivlari agentligining turli faoliyat sohasidagi korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash qobiliyati, Davlat aktivlari agentligida o'rnatilgan korrupsiyaga qarshi kurash choralarini amaliyotda qo'llay bilish.

16. Korrupsiyaviy xavf-xatarga eng ko'p moyil bo'lgan lavozimlar uchun korrupsiyaga qarshi maxsus o'qitish korrupsiyaga qarshi umumiy o'qitishdan mustaqil (qo'shimcha) ravishda o'tkaziladi.

17. Korrupsiyaviy xavf-xatarga eng ko'p moyil bo'lgan lavozimlar ro'yxati Davlat aktivlari agentligida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash uslubiyotiga muvofiq shakllantiriladi.

18. Korrupsiyaviy xavf-xatarga eng ko'p moyil bo'lgan lavozimlar uchun va korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmalari xodimlari uchun korrupsiyaga qarshi maxsus o'qitish vakolati ta'lim tashkilotlarida amalga oshiriladi.

6-bob. O'qitish muddatlari va davriyligi

19. O'qitish O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi va Davlat aktivlari agentligining ichki hujjatlarida ko'zda tutilgan majburiy malaka oshirish doirasida o'qitish, uchinchi shaxslar bilan qo'shma konferensiyalar, yig'ilishlar, simpoziumlar o'tkazilishidan qat'iy nazar amalga oshiriladi.

Barcha xodimlar uchun korrupsiyaga qarshi umumiy o'qitish yillik (choraklik) o'quv rejasi asosida amalga oshiriladi.

20. Davlat aktivlari agentligi xodimlari korrupsiyaga qarshi kurash sohasida har uch yilda bir marta 12 soatdan kam bo'lmagan va 24 soatdan ko'p bo'lmagan maxsus o'quv kursida o'qitiladi.

21. Davlat aktivlari agentligi xodimlari quyidagi hollarda korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha yiliga kamida bir marta o'qitiladi:

xodim korrupsiyaviy xavf-xatarga eng ko'p moyil bo'lgan lavozimni egallab turgan bo'lsa;

korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmalari xodimi bo'lsa;

Davlat aktivlari agentligi direktori qaroriga muvofiq.

22. Davlat aktivlari agentligika ishga qabul qilingan xodimlar ishga kirgan vaqtdan boshlab uch oy ichida korrupsiyaga qarshi maxsus o'qitilishi shart.

O'quv sanasi vakolatli ta'lim tashkilotlari bilan tuzilgan shartnoma asosida belgilanadi.

23. Xodim korrupsiyaviy xavf-xatarga eng ko'p moyil bo'lgan lavozimni egallab turgani bilan bog'liq holatlarda yoki xodim shunday lavozimga tayinlanganda maxsus korrupsiyaga qarshi o'qitish korrupsiyaga qarshi kurash sohasida o'qitishning yillik (choraklik) o'quv dasturida belgilangan muddatlarda amalga oshiriladi.

24. Inson resurslarini rivojlantirish va boshqarish bo'limi har yili o'quv dasturini tuzadi va 31-dekabrgacha uni Davlat aktivlari agentligi direktori yoki sohaviy o'rinbosarga tasdiqlash uchun taqdim etadi.

O'qitish jadvalini tuzishda xodimlar tomonidan oldingi o'qitish muddatlari hisobga olinadi.

25. Davlat aktivlari agentligida korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmalari xodimlari uchun korrupsiyaga qarshi maxsus o'qitish yiliga kamida bir marta malaka oshirish shaklida (seminar, trening, o'quv kursi va boshqa) o'tkaziladi.

Bunda malaka oshirish korrupsiyaga qarshi kurash sohasidagi ekspertlarni jalb qilish, shuningdek, bunday o'qitishlarga ixtisoslashgan vakolatli uchinchi shaxslar (tashkilotlar) tomonidan tashkil etiladigan treninglarda ishtirok etish orqali ham o'tkazilishi mumkin.

7-bob. O'qitish intizomini nazorat qilish va hujjatlarni saqlash

26. Inson resurslarini rivojlantirish va boshqarish bo'limi Davlat aktivlari agentligi xodimlarining korrupsiyaga qarshi kurash sohasida o'qitilishiga doir ma'lumotlarni yig'ib boradi va ularni har chorakda Davlat aktivlari agentligining Ichki nazorat bo'limiga taqdim etadi.

Davlat aktivlari agentligining Ichki nazorat bo'limi olingan ma'lumotlarni tahlil qiladi va tahlil natijalarini korrupsiyaga qarshi tizimning amal qilishi hamda rivojlanishi masalalari bo'yicha doimiy hisobotlarga kiritilishini, shuningdek, o'quv materiallariga qo'shimcha kiritilishini (zarurat tug'ilganda) ta'minlaydi.

27. Xodim unga tayinlangan o'quv yoki uning natijalari bo'yicha test sinovlarini belgilangan muddatlarda o'tmasa, Inson resurslarini rivojlantirish va boshqarish bo'limi rahbari bunday xodimning rahbarini unga nisbatan tegishli qaror qabul qilish maqsadida ogohlantiradi.

28. O'quv dasturi, xodim o'qiganligini tasdiqlovchi boshqa hujjatlar Inson resurslarini rivojlantirish va boshqarish bo'limida saqlanadi.

29. Davlat aktivlari agentligining Ichki nazorat bo'limi tomonidan xodimlarning korrupsiyaga qarshi o'qitish bo'yicha o'rgatilgan material qanchalik o'zlashtirilgani va tushunilganligi hamda olingan bilim va ko'nikmalarni amaliyotda qo'llash imkoniyatini tekshirishga qaratilgan test sinovlari o'tkazilishi mumkin.

Bunda test sinovlaridan o'tadigan xodimlar ro'yxati Davlat aktivlari agentligining Ichki nazorat bo'limi tomonidan mustaqil belgilanadi.

30. Test sinovlarida 56 foizdan yuqori natija qayd etgan Davlat aktivlari agentligi xodimlarining korrupsiyaga qarshi o'qitilishi muvaffaqiyatli deb topiladi. Agar xodim savollarning 56 foizidan kamiga to'g'ri javob bergan bo'lsa, uni qayta o'qitish bo'yicha Inson resurslarini rivojlantirish va boshqarish bo'limiga taklif kiritiladi.

8-bob. Yakuniy qoidalar

31. Ushbu Yo'riqnoma O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi va Davlat aktivlari agentligining ichki hujjatlaridagi o'zgarishlar kiritilganda, korrupsiyaga qarshi o'qitishni tashkil etish sohasidagi ilg'or xalqaro amaliyot o'zgargan taqdirda qayta ko'rib chiqiladi.

Davlat aktivlari agentligining Ichki nazorat bo'limi mazkur Yo'riqnomaga o'zgartirish kiritish uchun javobgar hisoblanadi.

32. Davlat aktivlari agentligi xodimi egallab turgan lavozimi, ish staji, mavqei va boshqa omillardan qat'iy nazar mazkur Yo'riqnomaning tamoyillari va talablariga rioya qilish uchun shaxsan javobgar hisoblanadi.